
Kronika Centralna

Palestra 29/12(336), 104-111

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W obszernej relacji prasowej z inauguracyjnego posiedzenia Sejmu PRL IX Kadencji „Trybuna Ludu” (nr 259 z dnia 7 listopada 1985 r.) podała skład osobowy Trybunału Stanu. Członkiem Trybunału został wybrany przez Sejm m.in. adw. Andrzej Elbanowski, członek Poznańskiej Izby Adwokackiej, zastępca przewodniczącego Komitetu Wykonawczego Rady Krajowej PRON.

Wspomniany członek Trybunału Stanu urodził się w 1915 r. w Środzie Wlkp. Pełni funkcję wiceprzewodniczącego Zarządu Polskiego Związku Katolicko-Społecznego.

„Tygodnik Powszechny” (nr 42 z dnia 20 października 1985 r.) zamieścił nekrolog Stanisława Mierzwy, lat 80, z zawodu adwokata, o którym w żałobnej klepsydrze napisano: „(...) wybitny przywódca chłopów polskich, działacz Polskiej Akademickiej Młodzieży Ludowej, Związku Młodzieży Wiejskiej RP »Wici«, Batalionów Chłopskich, Delegatury Rządu na Kraj w okresie okupacji hitlerowskiej, więzień polityczny. Zmarł w dniu 10 października 1985 r.”

„Gazeta Olsztyńska” (nr 251 z dnia 26—27 października 1985 r.) zamieściła notatkę prasową informującą o inauguracji w ogniwach ZSL szkolenia politycznego. W spotkaniu poświęconym tej tematyce w Wojewódzkim Komitecie ZSL w Olsztynie „wykład inauguracyjny na temat roli i miejsca Sejmu i rad narodowych w systemie demokracji socjalistycznej w Polsce Ludowej wygłosił adw. Wojciech Gryczewski, sprawujący funkcję prezesa Wojewódzkiego Sądu Partyjnego ZSL w województwie olsztyńskim”.

s. m.

KRONIKA

I. KRONIKA CENTRALNA

1.

Pobył delegacji Naczelnej Rady Adwokackiej w Wielkiej Brytanii

W dniach od 23 do 30 września 1985 r., na zaproszenie wystosowane przez Ambasadę Wielkiej Brytanii w Warszawie, przebywali w Anglii prezes NRA adw. dr Kazimierz Łojewski i przewodniczący Komisji Współpracy z Zagranicą NRA adw. Zbigniew Czernski. Zgodnie z treścią zaproszenia celem tej wizyty było nawiązanie kontaktu z adwokatami brytyjską

oraz zapoznanie się z systemem prawnym Wielkiej Brytanii. Program wizyty, ułożony bardzo szczegółowo, był dokładną realizacją tego celu.

Na lotnisku w Londynie obaj zaproszeni przedstawiciele NRA, którzy przebywali w Anglii jako goście rządu brytyjskiego, zostali powitani przez przedstawicieli Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

W pierwszym dniu pobytu przedstawiciele adwokatury polskiej zapoznali się z pracą radców prawnych i ich rolą w angielskim systemie organizacji Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Po południu złożyli wizytę w siedzibie International Bar Association, międzynarodowej organizacji adwokatury, której adwokatura polska jest członkiem.

W następnym dniu pobytu, to jest we wtorek 24 września 1985 r., prezes NRA adw. dr Kazimierz Łojewski i adw. Zbigniew Czernski przyjęci zostali w siedzibie Lorda Kanclerza, kierującego organizacją sądownictwa brytyjskiego i mianującego sędziów brytyjskich. Wyczerpujących informacji o strukturze sądownictwa angielskiego udzielali starszy radca Michael Kron oraz Richard White, do którego kompetencji należały zagadnienia związane ściśle z adwokatą brytyjską.

Jak wiadomo, adwokatura brytyjska dzieli się na dwie grupy, stanowiące w istocie dwa odrębne zawody: barristerów (występujących przed sądami na rozprawach) i sollicitorów (mających bezpośredni kontakt z klientami i opracowujących sprawy pod względem faktycznym i częściowo prawnym). Jest to oczywiście rozróżnienie niezmiernie skrótowe, bez wchodzenia w szczegóły. Dokładniejsze opracowanie zebranych materiałów i informacji co do angielskiego wymiaru sprawiedliwości zawarte będzie w osobnym opracowaniu, które się ukaże w „Palestrze”.

Po tej wizycie adwokaci przybyli do siedziby władz samorządowych organizacji barristerów (Senate of the Inns of Court and the Bar). Tam też otrzymali wyczerpującą literaturę przedmiotu i dokładne informacje, a także udzielali odpowiedzi gospodarzom brytyjskim na pytania dotyczące organizacji samorządowej i wy-

konywania zawodu adwokata w Polsce.

Po południu nastąpiła wizyta w Izbie Gmin. Adwokatów polskich przyjmował członek Izby Gmin John Wheeler, przewodniczący komisji prawa karnego. Przedmiotem interesującej rozmowy były zagadnienia prawa karnego i polityki penitencjarnej w Wielkiej Brytanii.

W środę 25 września br. prezes Naczelnej Rady Adwokackiej adw. dr Kazimierz Łojewski i adw. Zbigniew Czernski przysłuchiwali się rozprawom w sądach wyższej instancji (High Court i Court of Appeal). Sędziowie rozpoznający sprawy w tych najwyższych instancjach sądownictwa brytyjskiego noszą tytuł lordów sprawiedliwości (*lord of justice*). Gospodarzem tej wizyty był lord Slade, orzekający w High Court. Lord Slade podejmował gości polskich obiadem, na którym obecny był również Lord Kanclerz. Dodać tu należy, że Lord Kanclerz, niezależnie od pełnienia zwierzchnich funkcji organizacyjnych w sądownictwie brytyjskim, jest zarazem przewodniczącym Izby Lordów i pierwszym hierarchicznie dostojnikiem królestwa.

W godzinach popołudniowych adwokaci polscy złożyli wizytę w Law Society, będącym organizacją sollicitorów angielskich.

Czwartek 26 września 1985 r. poświęcony był na przysłuchiwanie się rozprawom kryminalnym (Central Criminal Court, Old Bailey) oraz na wizytę w kierownictwie prokuratury brytyjskiej. W godzinach wieczornych adwokaci polscy udali się do Norwich, położonego 200 km od Londynu i będącego starym uniwersyteckim miastem brytyjskim z tradycjami prawniczymi sięgającymi średniowiecza.

Następnego dnia, to jest w piątek 27 września 1985 r., gospodarze brytyjscy dokładnie zapoznali polskich gości z organizacją sądownictwa niż-

szych instancji i umożliwili im przysłuchiwanie się rozprawom. Gospodarzem tej wizyty była przewodnicząca miejscowego sądu oraz miejscowi przedstawiciele samorządu adwokackiego. Po południu adwokaci polscy przyjęci byli przez dziekana Wydziału Prawa miejscowego uniwersytetu, który udzielał dokładnych informacji dotyczących toku studiów studentów angielskich, a następnie oprowadzał gości po terenie uniwersytetu.

W poniedziałek w godzinach rannych nastąpił powrót do Warszawy.

Wizyta adwokatów polskich w Wielkiej Brytanii była bardzo owocna, ale jednocześnie ogromnie absorbująca i wymagająca wyjątkowej uwagi. Praktycznie rzecz biorąc, każdy dzień wypełniony był od rana do wieczora niezwykle interesującymi, lecz bardzo treściwymi merytorycznie rozmowami na temat angielskiego systemu prawnego i instytucji angielskiego wymiaru sprawiedliwości. System ten jest całkowicie odmienny nie tylko od systemu prawnego Polski, ale również od całego systemu prawa kontynentalnego. Wiele spośród tych instytucji nie ma wcale odpowiedników w prawie kontynentalnym. Podkreślić ponadto należy niezwykle sprawną i precyzyjną organizację wizyty, której bogaty program realizowany był dokładnie według harmonogramu, wręczonego nam w dniu przybycia do Londynu.

Rola adwokatów polskich nie ograniczała się, rzecz jasna, tylko do biernego odbierania otrzymywanych informacji. Zarówno adwokatom jak i przedstawicielom brytyjskiej ma-

gistratury zostały przekazane informacje dotyczące organizacji adwokatury w Polsce, jej samorządu zawodowego i form wykonywania zawodu adwokata w naszym kraju. Niezależnie od informacji ustnych i odpowiadania na padające pytania, prezes NRA adw. dr Kazimierz Łojewski przekazał tekst polskiej ustawy o ustroju adwokatury w tłumaczeniu na język angielski oraz tekst zasad etyki zawodowej i godności zawodu adwokata w Polsce również w języku gospodarzy brytyjskich. Godny uwagi jest także niezwykle serdeczny stosunek gospodarzy brytyjskich do gości polskich, pełen koleżeństwa i życzliwości.

Znajomość języka angielskiego przez obu adwokatów polskich ułatwiła bezpośredni kontakt bez pomocy tłumaczy.

Wizyta przedstawicieli adwokatury polskiej w Wielkiej Brytanii świadczy o pozytywnym procesie nawiązywania szerokiego kontaktu zawodowego prawnictwa polskiego z prawnictwem innych krajów. Kontakt taki jest wyrazem wychodzenia na zewnątrz adwokatury polskiej w sferze zagadnień zawodowych i samorządowych, prezentowania osiągnięć organizacyjnych i ustrojowych i niewątpliwie przy takim ujęciu wykracza poza ramy wizyty ściśle zawodowej.

Spotkania organizowane przez gospodarzy brytyjskich wskazywały na to, że wizyta ta służyć będzie zacieśnieniu współpracy polsko-brytyjskiej w szerokim rozumieniu tego słowa.

Z.Cz.

2.

Spotkanie z delegacją chińską w Naczelnej Radzie Adwokackiej

W dniu 16 października 1985 r. w Naczelnej Radzie Adwokackiej w Warszawie odbyło się spotkanie

z przedstawicielami Ministerstwa Sprawiedliwości Chińskiej Republiki Ludowej, przebywającymi w Polsce

na zaproszenie naszego Ministerstwa Sprawiedliwości.

W skład delegacji chińskiej wchodzili: przewodniczący Yang Yonglin — dyrektor Departamentu Kadr, Liu Fahe — dyrektor Departamentu Notariatu i Adwokatury, Shi Qinghe — zastępca dyrektora Biura d/s Penitencjarnych („Poprawy przez pracę”), Wang Huaran — inspektor Departamentu Szkolenia i Wang Lixian z Departamentu Spraw Zagranicznych Ministerstwa Sprawiedliwości.

Delegacji towarzyszył Zhang Qinghuan, II sekretarz Ambasady Chińskiej Republiki Ludowej.

Adwokaturę reprezentowali: prezes NRA adw. dr Kazimierz Łojewski, wiceprezes NRA adw. Jerzy Biejał, prezes WSD adw. Witold Ferfet, sekretarz NRA adw. Halina Piekarska, redaktor naczelny „Palestry” adw. Zygmunt Skoczek i dyrektor Biura NRA adw. Jacek Sarnowski.

Z ramienia Ministerstwa Sprawiedliwości w spotkaniu uczestniczył dyrektor Biura d/s Adwokatury i Radców Prawnych sędzia Jerzy Kielbowski oraz dr Przemysław Maćkowiak z Instytutu Badań Prawa Sądowego.

Goście chińscy przedstawili krótką informację o działalności adwokatury w swoim kraju podkreślając, że została ona reaktywowana w 1979 r. Podstawą prawną funkcjonowania adwokatury chińskiej stanowi tymczasowy regulamin adwokatów wydany w dniu 26 lipca 1980 r. Tekst tego regulaminu delegacja chińska przekazała uczestnikom spotkania. Goście chińscy byli zainteresowani szeregiem spraw o podstawowym znaczeniu dla działalności adwokatury, pragnąc w ten sposób uzyskać wzorce, które mogłyby znaleźć zastosowanie w ich kraju.

Postawione przez nich pytania dotyczyły takich kwestii, jak zagadnienia finansowe adwokatury polskiej, szkolenie aplikantów adwokackich, stosunki pomiędzy adwokaturą polską

a Ministerstwem Sprawiedliwości, zasady odpowiedzialności adwokata przed państwem i przed klientem, możliwość występowania adwokatów-obywateli państw obcych przed polskim wymiarem sprawiedliwości, udział adwokatów w postępowaniu administracyjnym i postępowaniu przygotowawczym.

Na pytania odpowiadał prezes NRA adw. dr Kazimierz Łojewski. Wskazał m.in. na szeroką samorządność adwokatury polskiej, którą gwarantuje ustawa — Prawo o adwokaturze. Podkreślił, że z samorządności tej wynika wiele obowiązków, z którymi adwokatura musi sobie sama dawać radę. Przede wszystkim jest to pełna finansowa samowystarczalność oraz wyłączność w zakresie szkolenia aplikantów adwokackich, doskonalenia zawodowego adwokatów i pokrywanie kosztów tej działalności z własnych środków adwokatury, a także duża odpowiedzialność samorządu adwokackiego za postępowania dyscyplinarne.

Prezes NRA, omawiając stosunki adwokatury i Biura d/s Adwokatów i Radców Prawnych w Ministerstwie Sprawiedliwości, stwierdził, że są one dobre. Jakkolwiek niejednokrotnie w kontaktach tych występują sprawy trudne, w których adwokatura i Ministerstwo Sprawiedliwości reprezentuje nie zawsze jednolite stanowisko, to jednak są one wyjaśniane i uzgadniane życzliwie i ze zrozumieniem.

Na zakończenie spotkania, które przebiegało w serdecznej atmosferze i w trakcie którego przeprowadzono także szereg rozmów indywidualnych, prezes NRA adw. dr Kazimierz Łojewski przekazał na ręce przewodniczącego delegacji chińskiej serdeczne pozdrowienia dla adwokatury chińskiej, zapraszając jej przedstawicieli do Polski.

II sekretarz Ambasady Chińskiej Republiki Ludowej Zhang Qinghuan

w rozmowie z prezesem Naczelnej Rady Adwokackiej adw. drem Kazimierzem Łojewskim wskazał na potrzebę zorganizowania spotkania przedstawicieli Prezydium NRA z ambasadorem Chińskiej Republiki Ludo-

wej w Polsce dla omówienia spraw dotyczących nawiązania stałych kontaktów pomiędzy adwokatami obu krajów.

Jacek Sarnowski

3.

Wizyta delegacji włoskiej w Naczelnej Radzie Adwokackiej

W dniu 21 października 1985 r. w Naczelnej Radzie Adwokackiej odbyło się spotkanie z przebywającą w Polsce — na zaproszenie dziekana Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego — delegacją profesorów prawa-adwokatów z Uniwersytetu w Catanii we Włoszech.

W skład delegacji wchodził: prof. dr Luigi Arcidiacono, dyrektor Instytutu Prawa i Handlu, prof. dr adw. Pietro Abbadessa i prof. dr adw. Ruggero Vigo. Towarzyszyli im: prof. dr hab. Jerzy Harasimowicz, dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, prof. dr hab. Hubert Izdebski, prodziekan tego Wydziału, i pracownik naukowy dr Jerzy Modrzejewski.

Wizyta przebiegała w serdecznej atmosferze. Przeprowadzono interesujące rozmowy, dokonano wymiany poglądów i przekazano sobie wzajemne informacje w takich sprawach, jak systemy prawne i struktura wymiaru sprawiedliwości w Polsce i we Włoszech oraz warunki wykonywania zawodu adwokata w obu krajach. Omówiono również niektóre zagadnienia dotyczące rozwoju wyższych studiów prawniczych w Polsce i we Włoszech.

Na zakończenie spotkania dziekan

prof. dr hab. Jerzy Harasimowicz, dziękując prezesowi NRA adw. drowi Kazimierzowi Łojewskiemu za miłe przyjęcie, podkreślił przy tej okazji potrzebę utrzymywania stałych i bliskich kontaktów pomiędzy adwokatami a pracownikami naukowymi Wydziału Prawa i Administracji UW. Kontakty te powinny przede wszystkim stwarzać częstszą okazję do wymiany doświadczeń wynikających z wykonywania zawodu adwokata i z badań naukowych. W odpowiedzi prezes NRA stwierdził, że adwokatura jest zainteresowana zaproponowaną formą współpracy z Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, a także z takimi samymi wydziałami innych wyższych uczelni w kraju.

Adwokatów na spotkaniu reprezentowali — poza prezesem NRA adw. drem Kazimierzem Łojewskim: sekretarz NRA adw. Halina Piekarska, rzecznik dyscyplinarny NRA adw. Lucjan Gluza, przewodniczący Komisji d/s Współpracy z Zagranicą NRA adw. Zbigniew Czernski, zastępca redaktora naczelnego „Palestry” adw. Stefan Mizera i dyrektor Biura NRA adw. Jacek Sarnowski.

s.m.

4.

W siedzibie Prokuratury Generalnej w Warszawie przy ul. Krakowskie Przedmieście nastąpiło w dniu 26

września 1985 r. otwarcie wystawy filatelistycznej ze zbiorów Zbigniewa Lenartowicza, poświęconej tematyce

„Prawo w służbie narodu i ludzkości” w obrazie znaczka pocztowego. Na wystawie tej eksponowano 1800 znaczków z 95 krajów ze wszystkich kontynentów. Tematycznie najliczniej były prezentowane na znaczkach pocztowych działy (hasła): prawo państwowe i prawo międzynarodowe, prawa obywatelskie, parlamenty i związane z nimi postacie, działalność organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

Wystawę otworzył dyrektor Gabinetu Prokuratora Generalnego prokurator Prokuratury Generalnej Stanisław Momot zaznaczając, że Prokuraturę Generalną interesują wszelkie przejawy rozwoju prawa i że znaczek pocztowy może być traktowany jako atrakcyjny element edukacji o państwie i prawie. Mówca w sposób skrótowy przedstawił z jednej strony pewne idee, a z drugiej dawał wyraz tendencjom zwalczania

różnych przejawów patologii społecznej (np. walka z alkoholizmem, z narkomanią itp.).

Z polskiej tematyki pokazano na wystawie znaczki emitowane z okazji zwołania Sejmu Ustawodawczego w 1919 r., z okazji uchwalenia przez Sejm Konstytucji marcowej, znaczki z postaciami zasłużonych Polaków, jak np. z adw. Wojciechem Trąpczyńskim, marszałkiem Sejmu a następnie Senatu RP.

Pierwszymi znaczkami z okresu Polski Ludowej o tematyce prawniczej były znaczki z nadrukami poświęconymi Krajowej Radzie Narodowej, PKWN i Rządowi Tymczasowemu. Interesujący był wydany przez Min. Łączności znaczek z okazji 400-lecia Trybunału Koronnego w Piotrkowie Trybunalskim. Wystawione zostały również znaczki ze znanymi postaciami życia polityczno-prawnego Polski Ludowej.

5.

Ze względu na potrzebę wspierania nieprofesjonalnej twórczości literackiej oraz uaktywnienie regionalnego życia kulturalnego ogłoszony został w br. — pod patronatem Oddziału Warszawskiego Związku Literatów Polskich przy współdziałaniu regionalnych organizacji na Podlasiu — I Konkurs Literacki im. Józefa Ignacego Kraszewskiego.

Jury konkursu pod przewodnictwem znanego pisarza Jana Koprowskiego przyznało w dziedzinie prozy

III nagrodę adw. Karolowi Pędowskiemu z Warszawy za opowiadanie pt. „Polska Żydówka”. Ogłoszenie wyników Konkursu nastąpiło 29 września 1985 r. Podsumowanie akcji konkursu przewidziano — w ramach VII Białkopodlaskich Dni Literatury — w październiku br. w Muzeum Biograficznym J. I. Kraszewskiego w Romanówku woj. białkopodlaskiego.

s.m.

6.

Nominacje profesorskie w dziedzinie nauk prawnych

W dniu 28 października 1985 r. Przewodniczący Rady Państwa prof. Henryk Jabłoński dokonał uroczyste-

go wręczenia w Belwederze kilkudziesięciu pracownikom naukowym nominacji profesorskich, które m.in.

w dziedzinie nauk prawnych otrzymali:

- tytuł profesora zwyczajnego: Janusz Gilas z Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu;
- tytuły profesora nadzwyczajnego: Tomasz Kaczmarek z Uniwersytetu Wrocławskiego, Alfred Konieczny z Uniwersytetu Wrocławskiego, Barbara Kunic-

ka-Michałska z Instytutu Państwa i Prawa, Ewa Lętowska z Instytutu Państwa i Prawa, Leonard Łukaszuk z Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych, Stanisław Stachowiak z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Józef Wąsik z Uniwersytetu Wrocławskiego.

7.

**Przewodniczący Międzynarodowego Zrzeszenia Prawników Demokratów
w Naczelnej Radzie Adwokackiej**

W dniu 6 listopada 1985 r. złożył wizytę kurtuazyjną w Naczelnej Radzie Adwokackiej przebywający w Warszawie Przewodniczący Międzynarodowego Zrzeszenia Prawników Demokratów Joe Nordmann. Gościowi towarzyszyła pani Solange Morin Bou-

cier Ajam, były sekretarz Conférence du stage.

W toku wizyty dokonano wymiany poglądów na temat nowych tendencji w ustawodawstwach karnych oraz roli adwokata w procesach politycznych.

8.

Adwokat prof. dr hab. Kazimierz Buchała członkiem Trybunału Konstytucyjnego

Do utworzonego przez Sejm PRL na podstawie ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. Trybunału Konstytucyjnego został powołany na mocy uchwa-

ły Sejmu z dnia 12 listopada 1985 r. na członka tego Trybunału adw. prof. dr Kazimierz Buchała.

9.

**Wyjaśnienia w sprawie obciążeń na rzecz
Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej**

W związku z wątpliwościami w sprawie niektórych obciążeń finansowych, jakim podlegają zespoły adwokackie, informuje się, że Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy, Płac i Spraw Socjalnych pismem z dnia

12 listopada 1985 r. PD/8178/0/85 zawiadomił Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej, że zespoły adwokackie nie są objęte obowiązkiem dokonywania wpłat na rzecz Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej.

10.

Posiedzenie Komisji Prawa i Praworządności Komitetu Centralnego PZPR

W dniu 11 listopada br. odbyło się posiedzenie Komisji Prawa i Praworządności Komitetu Centralnego PZPR. Posiedzeniu przewodniczył wiceminister Spraw Wewnętrznych Lucjan Czubiński. W obradach wziął udział adw. prof. Kazimierz Buchała (członek tejże Komisji) i wiceprezes NRA adw. Jerzy Biejał oraz sekretarz „Palestry” adw. Edmund Mazur.

Przedmiotem obrad była sytuacja społeczno-polityczna w adwokaturze i kierunki działań na rzecz jej poprawy. Referat wprowadzający pod

tym samym tytułem wygłosił adw. prof. Kazimierz Buchała, zaznaczając na wstępie, że jest to w rzeczywistości referat Prezesa NRA. Zebrani zadawali wiele pytań oraz wzięli udział w żywej dyskusji, nie pozbawionej elementów krytycznych. Na zakończenie podjęto decyzję kontynuowania dotychczasowej linii politycznej w adwokaturze, sprowadzającej się do tezy o politycznych metodach rozwiązywania wszelkich trudności w środowisku adwokackim oraz jego samorządzie.

N. Z ŻYCIA IZB ADWOKACKICH**Izba częstochowska**

1. W dniu 12 lipca 1985 r. w lokalu Okręgowej Rady Adwokackiej w Częstochowie odbyła się podniosła uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej dla uczczenia — jak głosi zamieszczony na niej napis — „pamięci adwokatów i aplikantów adwokackich województw częstochowskiego i piotrkowskiego, poległych na frontach II wojny światowej, zamęczonych i pomordowanych w obozach koncentracyjnych, krematoriach i więzieniach, rozstrzelanych w miejscach straceń oraz wszystkich Kolegów, którzy zginęli z rąk niemieckiego okupanta w latach 1939--1945”. Tablica ta, ufundowana przez Okręgową Radę Adwokacką zgodnie z uchwałą Zgromadzenia Delegatów, podjętą na wniosek adw. Mariana Hassenfelda, przewodniczącego Komisji Historycznej ORA, została wmurowana w sali konferencyjnej Rady przy ul. Dąbrowskiego nr 12 w Częstochowie.

W uroczystości odsłonięcia tablicy wzięli udział przedstawiciele władz politycznych i państwowych w osobach: sekretarza Komitetu Wojewódzkiego PZPR Henryka Jonderki, kierownika Wydziału Administracyjnego KW PZPR Waldemara Pasieki, prezesa Zarządu Wojewódzkiego ZPP prokuratora wojewódzkiego Stefana Pietruszki, prezesa Sądu Wojewódzkiego Waldemara Bieli i wiceprezesa tego Sądu Edmunda Bejma, zastępcy komendanta wojewódzkiego MO w Częstochowie pika Henryka Gładysza, członków Zarządu Wojewódzkiego ZPP, Koleżanek i Kolegów. Odsłonięcia pamiątkowej tablicy dokonał sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Częstochowie Henryk Jonderko.

Przemówienie okolicznościowe wygłosili adw. Marian Hassenfeld, przewodniczący Komisji Historycznej ORA. W wystąpieniu swym przedstawił tragizm okresu okupacji, godną patrio-